

Міністерство освіти і науки України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Національний університет “Острозька академія”
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет

*Присвячується 15-річчю художньо-
педагогічного факультету*

**«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-
методичної конференції*

18-20 травня 2006 року

Рівне – 2006

ББК 74.58+8840
УДК 379.82

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

Редакційна колегія:

Руслан Постолюський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробйов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 30.06.2006 р.)

ISBN 966-7631-96-1

©Рівненський державний гуманітарний університет

класичного балету і степу, тому в його системі викладання поряд з технікою ізоляції, використанням різноманітних рівнів і кроками джазового танцю використовуються рухи класичного екзерсису. Одним з відомих педагогів, синтезувавши у своїй методиці техніку класичного танцю і джазу, був Луїджі

(Юджин Луїс). Ще одне ім'я поруч із засновниками модерн-джаз танцю – Гас Джордано. У 1966 році з'явився перший підручник, написаний Джордано і присвячений техніці модерн-джаз танцю. До цього часу цей підручник є основою в практиці багатьох педагогів в усьому світі. У 60-ті роки з'являється особлива цікавість до модерн-джаз танцю і в Західній Європі. Перші майстер-класи американських педагогів почали проводитися в 1959 році, коли у ФРН приїхав Уолтер Ніке. Він викладав тут до 1961 року, після чого його змінив учень Аллан Бернанд. Таким чином, на початок 70-х років виникло нове явище в танцювальній практиці й педагогіці – модерн-джаз танець.

Розглянувши творчий шлях митців-хореографів, ми можемо вжити вислів "завжди пошук", який стимулює кожного хореографа пізнати самого себе і знаходити нові образи, методи і форми в реалізації своїх ідей, думок, творчих знахідок. Ґрунтовне вивчення напрямків сучасної хореографії: модерн, джаз, джаз-модерн танцю – дозволить поповнити власну методологічну базу та ввійти у світову спільноту хореографічного мистецтва. Ознайомлення з історією розвитку джаз-модерн танцю, сподіваємося, допомогло педагогам та хореографам знайти для себе нові підходи у творчій роботі з хореографічним колективом.

Джерельні приписи

1. American dance. United States Information Agency, 1988.
2. Published by the Centr for movement and dance, 1993.
3. Маринелла Гваттерини. Учимся танцевать. Азбука балета. – М., 2001.
4. Красовская В. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. – Л.: Искусство, 1979.
5. Музыка и хореография современного балета: Сборник статей. – Л.: Музыка, 1987.

*Лариса Волошина, викладач кафедри
хореографії РДГУ*

АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХОРЕОГРАФІЇ У ВНЗ

Оволодіння вищою хореографічною освітою – процес багатограний, він направлений на всебічний фізичний та духовний розвиток студента. Недостатньо розвинуті фізичні можливості тіла студента й неповне психологічне усвідомлення рухів і завдань навчального матеріалу суттєво гальмують професійний ріст. Для досконалого опанування навчальним матеріалом існують методики, які знімають психологічний бар'єр при фізичному навантаженні та за допомогою альтернативних фізичних вправ спрощують сам фізичний процес навчання [4,5]. Постає питання: яким чином викладати навчальний матеріал для студентів, які не мають достатньої хореографічної підготовки?

Існують суперечки про те, чи варто починати займатися хореографією людині з недосконалими фізичними можливостями? Ваганова А.Я. в книжці „Основы классического танца” і Тарасов Н.І. у підручнику „Классический танец. Школа мужского исполнительства” вважають, що м'якість, гнучкість, еластичність тіла і виконання рухів неможливе без природних даних, і якщо нема оцих природних даних – не буде досконалого виконання рухів. Виконавець під час виступу не зможе передати глядачеві емоційно-психологічний зміст номера, рухи виконавця можуть виглядати грубими і формальними. Але розвиток психології, її взаємозв'язок з іншими науками дають нам змогу розширити і запровадити нові методики у навчальному процесі. Це збільшує можливості студентів, які не мають досконалих фізичних даних і професійних навиків, але мають артистичні й педагогічні здібності, дозволяє повноцінно і цілеспрямовано оволодівати хореографічними дисциплінами, що свідчить про актуальність цієї проблеми.

Класичний танець для впровадження виразних форм був вимушений задовольнитися фізіологією руху людини; він дав їй можливість, намічені розвитком форм рухів тваринного світу. Людська стійка на двох ногах у нормальному своєму положенні багатша можливостями різноманітних рухів, ніж у будь-якого іншого зоологічного виду. Класичний танець вичерпує всі ці можливості до кінця, застосовуючи виворотне положення ноги.

Пояснити законами фізіології працюючі виворотно ноги дуже просто, звернувшись до підручників біомеханіки. Мета виворотності – звільнити рух ноги в тазостегновому суглобі. У нормальному положенні рухи досить обмежені будовою тіла. При виведенні ноги вбік стегнова шийка стикається з краєм вертлюжної западини, і подальший рух неможливий. При повороті ноги en dehors (розворот усієї ноги п'яткою вперед) великий рожен відходить назад і з краєм вертлюжної западини зіткнеться бічна плоска поверхня стегнової шийки, завдяки чому ногу можна відвести вбік набагато вище, на 90° і навіть 135° [1].

Таким чином, виворотність збагатила виразність рухів тіла новою площиною для вільного руху ноги – площиною фронтальною; нормально її рухи вільні лише в сагітальній. Можна легко зрозуміти, що завдяки виворотності класичний танець оволодів усім можливим для людської машини механізмом ніг. Без виворотності допустима лише незначна частина цих рухів.

Щоб дати надійну опору для такої інтенсивної опорної ноги, корпус також перебудовується на „неприродний лад”. Корпусу не дозволяється довільно рухатися, гнутися, нахилитися. Хребет весь час утримується в певному положенні за допомогою м'язів спини, особливо відчутних у ділянці крижів. Цей стан

корпусу надає вигляду організованості, готовності до руху, проникнутості цілеспрямованістю і волею. Організований корпус – особливість не лише класики, а виступає наочністю у кожному випадку, що надає максимуму виразності тілу [1].

При такій спині, при такому положенні стегна, коліна, ступні руки не можуть зберігати свою житейську анатомію, вони здаються чужими, мертвими, прив'язаними, що ми і спостерігаємо, на жаль, дуже нерідко у погано навчених або бездарних виконавців.

Обмовимося, що руки найменше залучені до органічної перебудови частина скелета: неминучість логічної побудови закінчується лопатками. Це відкриває широке поле для творчості: руки – найбільш „розмовляюча” частина тіла.

Класичний танець – продукт багатоговікової творчості: у ньому все неприродно з погляду первісних танцювальних спонук і все закономірно, якщо підійти до будови тіла умоглядно і поставити мету виявити всі його танцювальні можливості [1].

Методика викладання класичного танцю бере початок від засновника і теоретика А.Я.Ваганової і є стержнем, на основі якого розвиваються інші танцювальні екзерсиси (народно-сценічного танцю, модерн-танцю та джаз-модерн танцю). Цей комплекс рухів найбільш правильно і гармонійно розвиває тіло танцівника, активно виправляє фізичні недоліки, створює чудову манеру танцю і постави.

Сучасну школу класичного танцю відрізняє сувора простота ліній, відточеність поз, стрімкість стрибків і обертань, багатство пластичних відтінків [2]. На сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва класичний танець посів своє значиме місце в системі вищої хореографічної освіти.

Специфіка освіти хореографа-балетмейстера ускладнюється тим, що до ВНЗ вступають абітурієнти, які не мають хореографічної освіти. Тому під час викладання методики доводиться витратити більше часу на засвоєння головних постулатів основ дисципліни „класичний танець”, для того щоб майбутній спеціаліст міг грамотно викладати цю дисципліну в школах мистецтв, училищах культури, коледжах, ВНЗ, уміти методично точно показати рух чи комбінацію, пояснити, навчити правильно їх виконувати. Протягом усього навчального процесу, під час ознайомлення з творами і творчістю відомих діячів-балетмейстерів у студента виховується та розвивається естетичний світогляд і смак на прикладі конкретних персоналій [5].

Для оволодіння вищевказаними постулатами студент повинен через „себе”, через своє тіло вміти перенести методичне виконання рухів і вправ класичного танцю. На жаль, до нас вступає абітурієнт з недосконалими фізичними даними (дехто з них зовсім не займався класичним танцем), і одне з першочергових завдань викладача – якомога швидше й ефективніше розвинути фізичні дані студентів, за допомогою яких він методично грамотно зможе опанувати навчальний матеріал [6].

Багаторічний досвід різних професійних шкіл і окремих діячів хореографічної педагогіки показали, якщо постійно методично цілеспрямовано застосовувати на заняттях коректуючі вправи – можна позбутися дефектів постави та збалансувати м'язи тіла. Спираючись на літературу з анатомії та фізіології, відкриття біомеханіки, розроблено цілий комплекс вправ, який можна використовувати на заняттях класичного танцю. Ці вправи, як допоміжні, сприяють розвитку професійних даних.

Для вдосконалення професійних даних відібрані вправи, які запозичені зі спортивної гімнастики, системи вправ йоги, партерного тренажу Б.Князева, виконання яких сприяє розробці рухливих функцій, необхідних для занять класичним танцем і хореографією в цілому [7].

Щоденна цілеспрямована праця педагога та свідомою робота студентів, яка виховує в них почуття самоконтролю, – це той необхідний професійний навик, який є фундаментом для засвоєння класичного танцю в подальшій творчій діяльності.

Уміти рухатися легко, вільно, без зайвих фізичних зусиль – означає приховувати від глядача всі реально великі затрати сил й енергії. Однак легкість руху в техніці танцю – це перш за все засіб акторської виразності, яка може бути використана в пластичній різноманітності [7].

Уміння образно передавати емоції та глибокий психологічний стан під час виконання хореографічного номеру можна набути тільки на основі природного відчуття руху. Залишатися завжди самим собою – ось навчальне завдання, яке спрямовує студента до природної простоти дії [3].

Як уже попередньо згадувалось, хореографічна педагогіка має багатогранну структуру, яка базується на методиці викладання, а виконання спирається на біомеханіку, особливості анатомії і фізіології та психологічні фактори людського організму.

Опанування людиною хореографічної „науки” сучасна психологія визначає як соматичний процес. Соматичний процес – це процес, який впливає на групу нервових волокон, що здійснюють взаємодію м'язів, шкіри, суглобів. У хореографії це означає, що про досягнення результату інформує нервова діяльність. Подальше корегування може змінити соматичний навчальний процес і заблокувати шлях до досягнення цілей, тому що розвиток моторних навиків, їх удосконалення відбувається на основі змін розумової структури. Таким чином, при цілеспрямованому розвитку духовного світу студента весь навчальний процес може протікати набагато ефективніше. Ще більшого значення психологічний процес набуває, якщо студент тимчасово непрацездатний (травмований чи хворий) і його стан не дозволяє виконувати фізичне навантаження. На цьому етапі корисним стає ідеомоторне тренування.

Ідеомоторне тренування – це поява нервових імпульсів, які забезпечують виконання того чи іншого руху в момент розумової уяви про нього.

Таким чином, зовнішній процес, сам активний танцювальний рух, спочатку уточнюється і стабілізується у свідомості. Відповідно навантаження виконавця знижується, він припускається менше помилок, бо може сконцентрувати свою увагу на відпрацюванні вихідних складових руху.

Застосування ідеомоторного тренування досить ефективно в таких випадках:

- при оволодінні складними координаційними навиками;
- при засвоєнні нових рухів шляхом розумового опрацювання, якогось точного їхнього зразка (методично грамотний показ, відеоперегляд);
- у роботі з виправлення помилок;
- у роботі з судомами, які часто негативно впливають на виконання руху і значно знижують художню виразність.

Зважаючи на це, ми дійшли висновку, що ідеомоторне тренування цілком правомірно набуває особливої ваги на таких етапах навчального процесу, як програмування (вивчення нових рухів), регулювання (виправлення помилок, зняття напруження), тренування (відпрацювання відповідних рефлексів руху).

Цей метод широко використовується у всьому світі, його результати отримали позитивний відгук на міжнародному рівні. Але одночасно це тільки допоміжний засіб навчання. Усе викладене попередньо ні якою мірою не пропонує замінити методику викладання класичного танцю – навпаки, він передусім покликаний сприяти ще більш вдумливій праці [4].

Отже, при застосуванні альтернативних методик, які були попередньо розглянуті, ми можемо розширити спектр можливостей студента для опанування своєю спеціальністю. Недосконале тіло, недостатні фізичні дані не повинні перешкоджати навчальному процесу, тому переборюючи перешкоди, студент глибше усвідомлює свою працю.

По-перше, розвиток фізичних даних, корегування недоліків тіла поліпшує грамотне технічне виконання хореографічних дисциплін, що має велике значення для практичного використання своїх професійних умінь для подальшої педагогічної і виконавської діяльності. Не може бути однобічного підходу до розвитку особистості студента. Розвиваючись фізично, студент розширює духовний світ через призму більших можливостей свого тіла.

По-друге, використання психологічних досліджень про взаємозв'язок руху і розумової уяви про цей рух дає свої позитивні результати впродовж усього навчального процесу, від початку вивчення нового матеріалу до його відпрацювання. Але, як уже зазначалося, це не є основним методом навчання.

І, зрештою, без грамотного методичного підходу до викладання хореографічних дисциплін не буде повноцінно грамотного спеціаліста хореографа-балетмейстера, а все розглянуте вище є тільки допоміжними засобами для оволодіння методикою викладання хореографічних дисциплін.

Джерельні приписи

1. Блок Л.Д. Классический танец. История и современность. – М.: «Искусство», 1987. –
2. Звёздочкин В.А. Классичний танець: Учебное пособие для студентов высших и средних учебных заведений искусств и культуры. – Ростов н/Д: «Феникс», 2005. – 410 с.
3. Тарасов Н.И. Классический танец. Школа мужского исполнительства. – М.: «Искусство», 1971. – 494 с.
4. Мартин Путтке. Оружие артиста //Советский балет.// 1986/3. «Известие». Москва. – 59 – 61с.
5. Игорь Смирнов. Быть пропагандистом культуры. //Советский балет.// 1986/2. «Известие». Москва. – 5 – 6с.
6. Юлия Чурко. Народно-сценическая хореография и фольклор. Чему учит руководителя танцевального коллектива. //Советский балет.// 1985/2. «Известие». Москва. – 14 – 16с.
7. Т.Васильева. Победить природу. //Советский балет.// 1983/6. «Известие». Москва. – 58 – 60с.

*Ілона Легка, викладач кафедри хореографії
РДГУ*

РЕПЕРТУАР АМАТОРСЬКОГО ТАНЦОВАЛЬНОГО КОЛЕКТИВУ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Проблема виховання молоді на сучасному етапі надзвичайно актуальна й потребує комплексного рішення. Одним із засобів виховання молоді, формування у неї справжніх духовних цінностей є художня самодіяльність. Пропагуючи кращі художні твори сучасності та минулого, знайомлячи з історією, традиціями та побутом рідного краю, аматорська творчість виховує естетичний смак, патріотичні якості, любов до рідного краю, народу. У цьому аспекті важко переоцінити значення хореографії вцілому та народного танцю зокрема.

До проблеми виховання молоді шляхом самодіяльної творчості й хореографічного мистецтва зверталися багато педагогів та митців. Ця проблема висвітлюється в таких працях: «Танцювальні композиції та етюди танців народів світу» (Бондаренко П., Вердовський О.), «Музично-хореографічне мистецтво в системі естетичного та етичного виховання» (Боголюбська М.), «Лексика українського народно-сценічного танцю» (Василенко К.), «Методика роботи з хореографічним колективом» (Голдріч О.), «Мистецтво балетмейстера» (Смирнов І.), «Народження танцю» (Уральська В.) [1, 2, 3, 6, 8].

Народний танець – один із найпопулярніших видів мистецтва, що набув у наш час свого найбільшого розквіту. Танці, створені сучасними хореографами, відзначаються серйозністю творчого задуму, глибиною думок і почуттів, відображають типові риси характеру, картини життя, побуту, природні явища. Це різні за стилем та характером танці, у яких молодь демонструє свою життєрадісність, граціозність, через створені образи передає свої почуття і ставлення до оточуючого світу.

ЗМІСТ

<i>Руслан Постолюкський. Вітальне слово</i>	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Владислав Вербець. Демократизація та гуманізація освіти: проблеми та перспективи</i>	5
<i>Петро Давидюк. Проблеми соціокультурного розвитку Рівненщини</i>	6
<i>Петро Кралюк. Проблеми педагогіки в контексті сучасних комунікаційних реалій</i>	7
<i>В'ячеслав Демченко. Особливості розвитку творчих здібностей молоді</i>	10
<i>Лариса Климанська. Потенціал креативності PR-спеціаліста</i>	12
<i>Владислав Вербець. Соціальна ідентифікація студентської молоді: проблеми та перспективи формування</i>	16
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	
СЕКЦІЯ І. ДУХОВНО-ТВОРЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	
<i>Оксана Назарук. Соціальний досвід молодої людини як передумова реалізації соціального потенціалу</i>	19
<i>Лідія Мацевко-Бекерська. Дитяча література як засіб підготовки фахового педагога</i>	23
<i>Ольга Безкоровайна. Виховання духовної культури особистості студента засобами соціально-ціннісної діяльності</i>	25
<i>Вікторія Вронська. Інноваційно-інформаційні та педагогічні технології у ВНЗ: проблеми ефективності та перспективи розвитку</i>	31
<i>Алла Фрідріх. Формування національної самосвідомості як основа розвитку духовного світу особистості</i>	33
<i>Тетяна Герасименко. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</i>	35
<i>Марина Малиняк. Психологічні передумови формування художньої творчості студентів</i>	37
<i>Світлана Волошина. Професійна кар'єра молодої людини – шляхи і методи її формування, умови реалізації</i>	39
<i>Наталія Тимошук. Духовно-моральне становлення молоді в умовах особистісно орієнтованого виховання</i>	40
<i>Тетяна Ціпан. Формування морально-духовних цінностей підлітків в умовах дитячо-юнацьких об'єднань</i>	44
<i>Мирослава Якимчук. Формування культури духовності в обдарованій особистості студента як соціально-педагогічна проблема</i>	47
СЕКЦІЯ ІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
<i>Олена Іщенко, Людмила Овсянкіна. Особливості формування моральних цінностей сучасної студентської молоді</i>	50
<i>Світлана Щудло. Якісна освіта як чинник адаптації молоді на ринку праці</i>	52
<i>Тетяна Потапчук. Духовний розвиток сучасної молоді: спроба теоретичного осмислення</i>	54
<i>Алла Кочубей. Духовно-моральне виховання студентів засобами народознавства</i>	56
<i>Людмила Сокурянська. Ціннісний вимір пострадянського студентства: теоретичні підходи та емпіричні результати</i>	60
<i>Олег Бойко. Дидактична технологія формування у майбутніх офіцерів готовності до реалізації управлінських функцій</i>	65
<i>Лариса Ковальчук. Організація педагогічної практики студентів класичного університету: компетентнісний підхід</i>	69
<i>Орися Ковальчук. Тестовий контроль у системі діагностування знань, умінь і навичок студентів</i>	73
<i>Олександра Максимець. Організація професійно-зорієнтованої поза аудиторної роботи студентів на базі навчального лабораторно-виробничого комплексу інституту</i>	76
<i>Марта Максимець. Педагогічна практика студентів факультету іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: реалії, проблеми, перспективи</i>	79
<i>Олександра Праць. Моральні засади правової культури майбутнього вчителя</i>	81
<i>Уляна Гуменюк. Ірраціональні переконання людини як бар'єр на шляху реалізації її духовно-творчого потенціалу</i>	83
<i>Євгеній Власов. Передумови формування навчального репертуару для студентів класу фортепіано музично-педагогічного факультету</i>	86
<i>Олена Никон. Психолого-педагогічні умови активізації творчої діяльності студента</i>	89
<i>Олена Попчук. Навчально-виховний процес як фактор формування професійної культури майбутніх фахівців</i>	92
<i>Наталія Грицай. Формування творчого потенціалу студентів під час проведення позакласної роботи в загальноосвітній школі</i>	96
<i>Галина Кардаш. Теоретично – методичні засади формування морально-етичного потенціалу студентської молоді</i>	98
<i>Олена Шершньова. Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді</i>	102
<i>Наталія Семенова. Роль особистісного самовизначення та ідентичності у формуванні сучасної гармонійно розвиненої особистості</i>	105
<i>Вікторія Юрченко, Тетяна Свердлова. До проблеми розвитку духовно-творчого потенціалу студентської молоді</i>	107

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ «ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА-ХОРЕОГРАФА»

<i>Ірина Аксьонова.</i> Формування творчої особистості в хореографічному колективі	110
<i>Володимир Гордєєв.</i> Танець як феномен духовності традиційної української народної обрядової культури.....	114
<i>Ольга Гордєєва.</i> Дитячий хореографічний колектив та його роль у гармонійному розвитку дитини	116
<i>Роксана Горбачук.</i> Просторові дослідження в галузі сучасного хореографічного мистецтва.....	119
<i>Тетяна Лобан.</i> Вплив хореографів-новаторів джаз-модерн танцю на формування світогляду сучасного студента.....	120
<i>Лариса Волощина.</i> Альтернативні методики при викладанні хореографії у ВНЗ.....	122
<i>Ілона Легка.</i> Репертуар аматорського танцювального колективу як засіб виховання молоді	124
<i>Вікторія Кравчук.</i> Духовно-творчий потенціал хореографічного мистецтва: пошуки та перспективи	126
<i>Наталія Сагаль.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури.....	128
<i>Поліна Шеховцова.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури Рівненщини	130
<i>Ірина Іванчук.</i> Історія розвитку танцю модерн У США.....	133
<i>Наталія Маткова.</i> Особливості виконання народно-сценічних танців України.....	135

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЖИСУРИ «ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ»

<i>Юрій Мельничук.</i> Роль навчального репертуару в процесі формування духовно-творчого потенціалу студентів акторської та режисерської спеціалізації	138
<i>Володимир Богатириков.</i> Духовна культура режисера у формуванні та реалізації задуму вистави	139
<i>Олексій Заворотній.</i> Сучасний театр, як діамант, повинен сяяти неповторними гранями.....	141
<i>Світлана Хабурська.</i> Навчальна вистава як засіб професійного та духовного зростання майбутніх режисерів драматичного театру	144
<i>Лариса Степанець.</i> Театралізоване масове дійство як фактор зростання морально-естетичного потенціалу студентської молоді	147
<i>Георгій Вовк.</i> Особливості особистісного самовизначення старшокласників у процесі театральної творчості.....	150
<i>Михайло Журавель.</i> Вплив духовного змісту трагедії на емоційну культуру глядача.....	152

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ: ВИТОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

<i>Олександр Старук.</i> Деякі аспекти формування духовної культури української молоді.....	154
<i>Любов Крайлюк.</i> Творча спадщина Ніла Хасевича у контексті морально-етичного та патріотичного виховання студентської молоді	157
<i>Ірина Локичук.</i> Збереження та розвиток традиційного серпанкового ткацтва села Крупове – передумова для вдосконалення і збагачення творчих здібностей молоді	159
<i>Ольга Чернюшок.</i> Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміади – погляд сучасності.....	162
<i>Олег Городецький.</i> Композиційна робота з ілюстрацією як умова розвитку творчої особистості студента	164
<i>Тамара Забута.</i> Політична культура молоді як фактор конкурентоспроможності країни	168
<i>Борис Забута.</i> Молодь у процесі розбудови „Суспільства знань”	170
<i>Марія Вакульчук.</i> Формування духовної культури студентської молоді засобами благодатного слова.....	172
<i>Лариса Костюк.</i> Окремі аспекти викладання навчальної дисципліни «Культурологія» в умовах інтеграції освітніх систем вищої школи України у європейський простір	175
<i>Маргарита Вдовенко.</i> Проблема „східної” та „західної” двомовності серед студентської молоді у контексті сучасного розвитку України.....	178

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ДУХОВНІСТЬ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

<i>Марія Вербець.</i> Соціальні та морально-етичні орієнтири у формуванні світогляду молоді	180
<i>Майя Корнійчук.</i> Електронні ресурси – нова модель організації бібліотечно-інформаційного обслуговування студентської молоді	181
<i>Людмила Мартинюк.</i> Бібліотека, як один з духовних ресурсів суспільства	183
<i>Сергій Кравченко.</i> Читацькі інтереси сучасної молоді в контексті її духовного розвитку	184
<i>Марина Портянко.</i> Принцип багатоаспектності у формуванні фондів бібліотек на допомогу духовному розвитку молоді.....	187
<i>Ніна Тивончук.</i> Літературне краєзнавство як чинник формування духовності молоді та збереження культурної спадщини краю.....	188
<i>Тамара Саркіянс.</i> Формування у молоді громадянської позиції, національної самосвідомості, культури і духовності засобами бібліотечного впливу	190
<i>Марія Третяк.</i> Періодичні видання в структурі читання молоді.....	192
<i>Віра Цицюра.</i> Виставкова діяльність бібліотеки як чинник творчої реалізації студентської молоді.....	193
<i>Валентина Дамецька.</i> Формування екологічної культури як складової духовного становлення підростаючого покоління	195
<i>Ольга Загинеї.</i> Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління засобами української літератури.....	196
<i>Раїса Щербан.</i> Бібліотеки на допомогу реалізації екоетичного імперативу	198

Наукове видання

«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-20 травня 2006 року

Редакційна колегія:

Руслан Постолюк – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробійов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Комп'ютерна верстка та макет – **Вікторія Кравчук**

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографічний. Ум. друк арк. 26,83. Наклад 100 прим. Зам № 14/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, вул. С. Бандери, 12

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

ISBN 966-7631-96-1

УДК 379.82

ББК 74.58+8840